

Råttorna

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det är sommarlov och Robin vill helst bara spela datorspel. Hans föräldrar säger åt honom att han måste gå ut så han sätter sig på trappan till radhuset. En dag flyttar Liam och hans konstiga familj in i huset mittemot. Liam hatar sin elaka nanny, men han tycker om djur – alla djur. Vad är det för djur som prasslar i buskarna? Vilken roll kommer de att spela i den här berättelsen?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)
- Berättande texters budskap och uppbyggnad med miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

INNAN NI LÄSER – BOKENS OMSLAG

Innan ni börjar läsa boken, titta på omslaget och läs baksidestexten. Hur reagerar eleverna på fotot av råttan? Råttor väcker ofta starka känslor och många tycker att de är äckliga, medan en del tycker att de är söta. Läs baksidestexten och prata om vad eleverna tror ska hända i boken.

NÄR NI HAR LÄST BOKEN

Bokens dramaturgi

Man brukar tala om en berättelses dramaturgi, dvs. hur den är uppbyggd. Författaren vill skapa intresse kring personer och händelser och skriver på ett sätt så att läsaren vill fortsätta läsa.

Först ger författaren en bakgrund och presenterar huvudpersonen. Hur görs det i boken? Vad får vi veta om Robin?

Ganska snabbt händer något som förändrar huvudpersonens liv. Vad händer?

Nya personer introduceras. Vilka är de? Hurdana är de? Vad känner huvudpersonen för de här personerna?

Sedan händer lite olika saker och vi får en aning om att något hemskt kommer att hända. Det prasslar i buskarna, t.ex. Liam säger att "en dag kommer det en drake".

En natt händer något speciellt. Vad händer?

Råttorna tar mer och mer plats i berättelsen och vi förstår att något kommer att hända i källaren. Hur antyds det?

Huvudpersonen, Robin, reser bort. Vad händer då?

Hur slutar boken?

Vem dödade nannyn?

Är det sant som Liam säger, att nannyn föll ner för trappan och att han sprang iväg till skogen? Diskutera. Finns det ledtrådar i boken som pekar på att Liam faktiskt planerade detta?

Kapitelnamn

I den här boken har kapitlen inga namn, bara nummer. Det finns 14 kapitel. Låt eleverna individuellt eller i par skriva rubriker till två eller tre kapitel, beroende på antalet elever. Det blir ett bra sätt att sammanfatta varje kapitel.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad hände en dag i juni?
Liam och hans konstiga familj flyttade in på Robins gata.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

2. Varför trodde Robin att det var något fel på familjen?
Ingen i familjen hälsade på honom. Liam såg rädd ut och den äldre kvinnan slog till honom.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

3. Varför berättade inte Robin om den konstiga familjen för sina föräldrar, tror du?
Eget svar.

Kapitel 2

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

4. Varför tänkte Robin att han skulle hålla lite koll på Liam?
Robin såg att Liams föräldrar åkte iväg i en taxi och att den äldre damen slog honom. Han tyckte att det var hemskt.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Hur märker man att Liam blev rädd när Robin kom fram till honom?
Liam ryckte till och gömde brödet bakom ryggen. Han sa sitt namn tyst utan att titta på Robin.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

6. Vad får vi veta om Liams familj?
Liams familj flyttade ofta och det berodde på hans föräldrars jobb. Hans föräldrar jobbade väldigt mycket. Den äldre kvinnan var Liams nanny och hon bodde hos dem.
7. Vad berättade Liam om nannyn?
Han berättade att hon hade sagt att hans katt blev påkörd och att hon slängde katten i soporna.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

8. Robin tyckte att Liam såg yngre ut än han var, utom ögonen som såg äldre ut. Varför såg ögonen äldre ut, tror du?
Eget svar.
9. "Det prasslade lite under buskarna. Men den gången tänkte jag inte på vad det kunde vara." Vad tror du det var som prasslade under buskarna?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

10. Liam ringde på hos Robin. Vad hade han med sig?
Liam hade med sig några sniglar.
11. Här märker vi att Liam var osäker och ängslig. Hur visade det sig?
Liam frågade om han fick behålla sniglarna. Han vände sig om och sneglade oroligt mot sitt hus.
12. Vad gjorde nannyn med sniglarna?
Hon slog lådan med sniglarna ur händerna på Liam. Sedan stampade hon på sniglarna så att skalen gick sönder.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

13. Hur börjar kapitlet?
Liam var ute och sopade undan snäckorna.
14. Vad berättade Liam om nannyn?
Han sa att hon var en häxa och att hon hatade djur och barn. Hon brukade låsa in honom i källaren.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

15. Robin sa att om nannyn var en häxa så kanske det skulle komma en drake en dag. Hur reagerade Liam? Vad tror du att han tänkte på?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. När Robin och Liam spelade fotboll, upptäckte de något. Vad?
De upptäckte att det fanns en råtta under buskarna.
17. Varför bestämde Robin sig för att följa med Liam in i hans hus?
Det var mörkt ute och hela huset var mörkt.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

18. Varför tror du att Liam vinkade mot buskarna?
Eget svar.

Kapitel 7

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Hur var det inne i Liams hus?
Det var mörkt och nannyn sov framför teven.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Vad menade nannyn när hon pratade i sömnen och sa "Nu ska du få! Ner med dig!", tror du?
Eget svar.

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Vad hände på natten?
Liam var ute och matade råttorna.
22. Vad sa Robin till Liam?
Han sa att Liam inte fick mata råttorna, men att han kunde mata duvorna.

Kapitel 9

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

23. Här får vi en antydning om att något hemskt kommer att hända. Hur då?
Robin tänkte på att duvor och råttor gillar samma mat. Om Liam matade duvorna fick råttorna också mat. Robin funderade på om han hade kunnat förhindra katastrofen om han hade tänkt på det.
24. Vad såg Robin att Liam hade gjort?
Han såg att Liam hade lagt ut bröd från buskarna, över gatan och mot sitt hus. Det hade blivit en liten stig där.
25. Liam ljög för Robin. Vad sa han?
Liam sa att det var han som hade gjort stigen med en pinne när han lekte.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

26. "Jag leker att det kommer en drake", sa Liam. Vad tror du det betyder?
Eget svar.

Kapitel 10

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

27. Robin gick över till Liams hus. Vad skulle han göra?
Han skulle ge Liam en boll och berätta för honom att han skulle resa bort några dagar.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. När Robin böjde sig ner mot källarfönstret hörde han att det skrapade och rasslade. Vad var det?
Det var nog råttor, flera råttor.

Kapitel 11

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

29. Vad hände första gången Robin ringde till Liam?
Nannyn svarade och hon ropade åt Liam att han skulle komma, men sedan la hon på luren.
30. Vad hände andra gången Robin ringde till Liam?
Liam svarade att han hade det bra och att det fanns mjölk och cornflakes.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

31. Vad menade nannyn när hon frågade Liam "Vad gör du där nere?" Var fanns Liam?
Liam var nog nere i källaren.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

32. Vad tror du Liam gjorde nere i källaren?
Eget svar.

Kapitel 12

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

33. Var hittade Robin Liam någonstans?
Robin hittade Liam i en koja i skogen.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

34. Vad menade Liam när han sa att draken kom och att det inte var en stor drake, utan flera små?
Liam menade nog råttorna.

Kapitel 13

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Vad såg Robin när han tittade in i källaren?
Han såg massor av råttor som åt och smaskade på något. Det var nannyn.
36. Hur gick det till när nannyn hamnade i källaren enligt Liam?
Hon ville låsa in Liam i källaren, men han kämpade emot. Då snubblade hon och föll ner i källaren.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

37. Liam frågade två gånger om det var hans fel. Varför gjorde han det, tror du?
Eget svar.

Kapitel 14

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

38. Hur slutade boken?
Liams familj flyttade och Robin visste inte vart.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

39. Vad tror du hände egentligen?
Eget svar.
40. Vad tycker du om bokens slut?
Eget svar.